Donderdag, 19 Februari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3532

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc - 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Eerste aanval op Australië.

Onbeperkte Duitse duikbootoorlog uitgebroken met torpedering Venezolaanse en Braziliaanse schepen.

Vichy-Ambassadeur: „Er zijn geen geheime duikbootbases te Martinique".

ROOSEVELT ZAL SPREKEN.

Roosevelt begon data en ideeën te verzamelen, die hij zal voegen in zijn verslag aan de natie op de avond van Maandag aanstaande over de voortgang van de oorlogvoering. De rede, welke een half uur zal duren, zal op Maandag a.s. om 22 uur E.W.T, door de radio worden uitgezonden en het Witte Huis zeide, dat Roosevelt waarschijnlijk „iets belangrijks te zeggen zal hebben" (Washington, (AP) 18.2).

FRANSE AMBASSADEUR ONTKENT.

De Franse Ambassadeur Gaston Henry Haye ontkende, dat de Japanners druk uitoefenen op het overgeven van de Franse kolonie Madagascar en zeide, dat Vichy het eiland zal verdedigen tegen elke aanval. Hij zeide, dat het eiland nabij de Oostkust van Afrika vredig is en geen bedreigingen zijn ontvangen van de Japanners. De Ambassadeur veroordeelde ook wat hij noemde de geruchten en insinuaties, dat verborgen duikbootbases op het Franse eiland Martinique iets uitstaande zouden hebben met de aanval, die kort geleden op het eiland Aruba door een Duitse duikboot werd gedaan (Washington, (AP) 18.2).

PREMIER CURTIN ZIEK.

Premier John Curtin van Australië bevindt zich in een hospitaal aangezien hij lijdt aan maagontsteking door de langdurige zenuwinspanning. De ziekte is niet van ernstige aard. (Sydney, (AP) 18.2)

NIEUWE NEDERLAAG VOOR DE AS.

De Britse Admiraliteit zeide, dat de Britse vliegtuigen en oorlogsschepen, welke een blijkbaar belangrijk convooi beschermden in de Middellandse Zee, de pogingen van de as om de koopvaardijschepen te bestoken, hebben doen uitlopen op een nieuwe nederlaag in de lucht en op zee. Hoewel de Britten toegaven 2 koopvaardijschepen verloren te hebben, verklaarden zij, dat alle andere hun bestemming veilig bereikt hebben, niettegenstaande de „grote pogingen om ernstige verliezen toe te brengen". Tevens werd gezegd, dat met torpedo's voltreffers werden geplaatst op 3 vijandelijke kuisers en een torpedojager (Londen, (AP) 18.2).

148.000 TON.

De Eerste Lord der Britse Admiraliteit, A. V. Alexander, maakte in een radiorede bekend, dat de marine met behulp van de Raf 148.000 ton aan koopvaardij- en marine-vaartuigen van de as op de voorraadroutes naar Libye binnen 2 maanden — van November tot eind Januari — heeft vernietigd. Hieraan voegde hij toe: „Er wordt nog steeds goed werk verricht". Eindigende met een overzicht van de vlootsituatie, zeide hij: „Het is zeker, dat wij meer kunnen bouwen en den vijand overtreffen, indien wij allen hard en tezamen werken" (Londen, (AP) 18.2).

DE OORLOG PAS BEGONNEN, ZEGT TOJO.

„De oorlog is pas begonnen", zeide de Japanse Premier Generaal Hideki Tojo tot een massa-bijeenkomst, welke heden de val van Singapore viert. Hieraan voegde hij toe: „Wij, Japanners, moeten onze pogingen voortzetten met Duitsland en Italië tot de vijanden van de as op hun knieën zijn gebracht". De vergadering werd ook toegesproken door de Duitse en Italiaanse Ambassadeurs (Tokio, (AP) 18.2).

SPOORLIJN OVER MALAKKA WEER IN GEBRUIK.

Domei meldde uit Singapore, dat de spoorlijn, welke loopt over het schiereiland Singapore heropend is voor het verkeer.

Hieraan werd toegevoegd, dat de dam en „niet minder dan 500 bruggen van allerlei grootte" door de Britten vernield werden, doch werden hersteld (Tokio, (AP) 18.2).

EVACUATIE VAN RANGOEN.

Het Departement voor de Burgerlijke Evacuatie, dat door de Regering van Birma werd ingesteld, hielp in het vrijmaken van Rangoen door burgers en begon heden de eigen employees naar het binnenland over te plaatsen.

Ongeveer 500 Indiërs zijn nog steeds gekampeerd in een gebied van Rangoen en hopen op enigerlei wijze passage naar Indië te kunnen verkrijgen. Nog 2000 zijn verzameld in de grote tuinen van het Ramshackle Paleis en wachten geduldig op vervoer naar het moederland. De wegen naar het Noorden zijn gevuld met een gestadige processie van voertuigen, welke volgestopt zijn met inlanders, terwijl duizenden de stad verlieten. Een zwarte lijkwagen werd gezien, gevuld met huishoudelijke goederen. De uittocht ging voort, terwijl de Japanse druk toenam. Er is geen bevestiging in Rangoen omtrent de berichten, dat de Chinezen in het Noorden van Birma tot het offensief zijn overgegaan en Thailand zijn binnengerukt (Rangoen, (AP) 18.2).

BRITTEN BOMBARDEREN TSJIENGMAI.

Officieus wordt gemeld, dat de Britten gisteren sloegen naar Japanse concentraties te Tsjiengmai in het Noorden van Thailand met een der grootste strijdmachten van bommenwerpers, die tot nu toe gebruikt werden aan het Birmafront. Een ander eskader bommenwerpers zou hedenmorgen vijandelijke posities langs de rivier Bilin hebben aangevallen (Rangoen, (AP) 18.2).

RUSSISCHE KANONNEN ZAAIEN DOOD EN VERDERF.

De grote Russische kanonnen, waarvan sommige worden gericht door de radio van Russische guerilla-detachementen, welke zich bevinden achter de Duitse linies, zouden — naar vermeld — de nazie-posities verpletteren langs het gehele front van Leningrad tot diep in het Zuid-Westen.

In een sector van het front ten Westen van Kalinin werd een door tanks geleide Duitse tegenaanval teruggeworpen door de artillerie, welke 3 tanks vernielde en vervolgens de nazie-infanterie verjoeg. In een andere zone aan het Noordwestelijk front heeft het Rode leger een Duitse defensiepositie afgesneden met geconcentreerd vuur, dat de indringers dwong 15 kanonnen te verlaten bij hun terugtocht.

Legerberichten zeiden, dat een aantal belangrijke, doch niet nader genoemde dorpen, heroverd werd in het Zuid-Westen, waar de Russen een zware regen van granaten wierpen op de dubbele linie van de nazie-defensies, waaronder landmijnenvelden. Gemeld werd, dat de batterijen 36 punten vernietigden op een dag. Slechts 2 pas heroverde plaatsen werden genoemd: Sosino aan het Smolenskfront en Manakhovo aan het Leningradfront. (Door Eddy Gilmore, (AP) 18.2).

MEER MANNEN ONDER DE WAPENEN.

De Berlijnse correspondent van het te Helsinki verschijnende blad „Sanomat" deelde mede, dat Duitsland voortdurend meer manschappen onder de wapenen roept voor het lente-offensief tegen Rusland. Het blad zeide, dat Finland naar verhouding van de bevolkingen evenveel mannen onder de wapenen heeft als Duitsland en voorspelde, dat Italië en Roemenië meer strijdkrachten naar het Russisch front zullen zenden (Helsinki, (AP) 18.2).

ONDERZOEK NAAR VERNIELDE NORMANDIE.

Het marine-comité van het Huis besloot een eigen subcomité van 6 man te benoemen om een onderzoek in te stellen naar de vernietiging van het Noordamerikaanse schip „Lafayette", vroeger de Franse „Normandie" (Washington, (AP) 18.2).

DE ZITTINGEN TE RIOM GAAN BEGINNEN.

Zwermen van as- en neutrale verslaggevers arriveerden in Vichy voor de opening van de „oorlogsschuld" rechtszittingen te Riom op ongeveer 20 mijl van Vichy. Onder de beklaagden bevinden zich Generaal Gustave Maurice Gamelin, de ex-Premiers Edouard Daladier en Paul Reynaud en ex-Minister van Luchtvaart Guy La Chambre (Vichy, (AP) 18.2).

GEEN ERKENNING VAN VRIJE DUITSERS.

Een Britse zegsman zeide, dat geen erkenning is gegeven aan de anti-nazie Vrije Duitse Beweging in Groot Brittannië en dat geen erkenning overwogen wordt (Londen, (AP) 18.2).

HOE DE INLANDERS VECHTEN.

Ooggetuige-verslagen omtrent de gevechten op Sumatra deelden mede, dat woeste soldaten van Nederlands Indië, slechts gewapend met pistolen en zwaarden [waarschijnlijk klewangs — Red.], hevige verliezen toebrengen aan de Japanners en meer dan de gelijke blijken te zijn van de indringers, die gewapend zijn met sub-machinegeweren, in bloedige handgevechten. Naar vermeld vechten de verdedigers op wanhopige wijze om de Japanse aanval in de richting van de smalle waterweg tussen Sumatra en Java tegen te houden. De inlanders gebruiken het zwaard in de rechterhand en het pistool in de linkerhand (Batavia, (AP) 18.2).

VERHALEN VAN SUMATRA'S STRIJD.

De radio van Batavia zeide, dat verhalen van ontsnappingen op het nippertje en hartverscheurende scheidingen verteld worden door vluchtelingen uit Sumatra die te Java aankomen.

Een vrouw zeide: „Zondagmorgen was de lucht vroeg verlicht door een vreselijke rode gloed. De olie brandde en wij wisten allen, dat dit het begin was van het einde voor Palembang. Binnen korte tijd was de gehele stad een soliede massa vlammen. Wij lieten niets van waarde achter voor de Japanners".

Een man zeide: „De vrijwilligers van de vernielingsafdelingen verrichten hun werk onder een hevig machinegeweervuur. De stadswachten en de soldaten vechten als leeuwen tegen de Japanse indringers" (Batavia, (AP) 18.2).

BRAZILIAANS SCHIP GETORPEDEERD.

Door het Pers-departement van het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken werd een officiële bekendmaking uitgegeven omtrent het zinken van het Braziliaanse schip „Buarque". De bekendmaking luidde als volgt: „Volgens berichten, die werden ontvangen van onze Ambassade in de Verenigde Staten en het Consulaat te Norfolk werd het schip „Buarque" van de Lloyd Brazilero zonder voorafgaande waarschuwing getorpedeerd en om 22.25 uur op 16 Februari door 2 torpedo's getroffen nabij de Noordamerikaanse kust, waarna het tot zinken kwam. De passagiers en de bemanning zijn gered met uitzondering van 1, wiens identiteit nog niet kan worden vastgesteld. 62 Personen zijn te Norfolk gearriveerd en de rest, waaronder Kapitein Joao Joaquim Demoura, bevindt zich aan boord van een Noordamerikaanse kruiser. De Barziliaanse Regering treft de nodige maatregelen om het gebeurde op te helderen, teneinde de nationale belangen veilig te stellen" (Rio de Janeiro, (AP), 18.2).

AMERIKAANSE DELEGATIES NAAR WASHINGTON.

Benjamin Sumner Welles gaf op een persconferentie te kennen, dat Latijns Amerikaanse delegaties in toenemende mate zullen komen naar Washington om haar oorlogsinspanning te voegen bij die van de Verenigde Staten Toen hem gevraagd werd of die missies gelijk die van Brazilië zouden zijn, zeide Welles, dat hij thans geen juiste biezonderheden kon verschaffen over die missies, doch dat hij binnen 6 weken waarschijnlijk in staat zou kunnen zijn te onthullen, welke andere missies komen. Deze missies, gelijk die van Brazilië, hebben als doel de conferenties te Washington betreffende de ontwikkeling der productie van strategische materialen in Latijns Amerika (Washington, (AP) 18.2).

PRESIDENT VAN COSTA RICA WAARSCHUWT.

President Calderón Guardia van Costa Rica deed een beroep op de natie, waarbij hij waarschuwde op de ernst van de internationale toestand en het gevaar van vijandelijke invallen op Costarikijns grondgebied gezien de nabijheid van het Panamakanaal (San José, C. R., (AP) 18.2).

Het nieuws van vandaag.

Darwin, Albany, Melbourne en Sydney zijn de vier marine-bases van het vasteland Australië, het werelddeel dat kleiner van oppervlakte is dan de Verenigde Staten en evenveel inwoners heeft als Europees Nederland. Darwin is de enige basis aan de Noordzijde van het vasteland. Men heeft Darwin reeds lang genoemd als het volgende Geallieerde Hoofdkwartier, wanneer Bandoeng (huidige Geallieerde Hoofdkwartier) en Soerabaia (zeevesting) verlaten zouden moeten worden. De afstand van Soerabaia naar Darwin is langer dan men denkt: 1290 mijl, slechts weinig meer dan van Willemstad naar Paramaribo. Rekening houdend met het feit, dat Darwin mogelijk wel eens een belangrijk punt in de oorlogvoering der geallieerden zou kunnen worden, hebben de Japs het thans reeds gebombardeerd. Dit was het eerste bombardement, de eerste aanval op het vasteland van Australië door een niet blank ras. De eerste aanval op dit vasteland door blanken werd uitgevoerd door onze eigen voorvaderen die in 1505 landden in de grote baai van Carpentaria in Willem Janszoon, waarmede het 5e continent, meteen was ontdekt.

Op Sumatra wordt nabij Palembang nog verwoed gestreden, waarbij Javanen met klewangs en pistolen meer dan de gelijke blijken te zijn van Japanners, die bewapend zijn met machinegeweren en granaten. Vluchtelingen, die op Java aankomen, vertellen nog het een en ander over de gebeurtenissen bij Palembang. (blz. 1).

De Duitse duikboten schijnen thans alle boten, die niet tot de as behoren, aan te vallen zonder aanzien der nationaliteit. Ongeveer tegelijk met de torpedering van de Venezolaanse tanker „Monagas" nabij Aruba werd het Braziliaanse lijnschip „Buarque" tot zinken gebracht. De gebeurtenissen maakten een diepe indruk op het Venezolaanse volk, dat volop carnaval vierde.

Het bekende dagblad „Ahora" vergeleek de Duitse agressie met... Pearl Harbor (blz. 3).

Gisteravond deden hier geruchten de ronde omtrent gebeurtenissen te Martinique. Ook in de Noordamerikaanse hoofdstad schenen dergelijke „nieuwtjes" te circuleren want de Franse Ambassadeur Gaston Henry Haye ontkende prompt, dat Martinique iets uitstaande zou hebben met de Duitse duikbootaanval op Aruba. (blz. 1).

President Roosevelt praat Maandag weer. Waarschijnlijk heeft hij iets biezonders te zeggen. (blz. 1). Toevallig bestaat op die dag het Rode leger weer zoveel jaar en Moskou wacht met spanning op nieuws over grote successen (blz. 3).

Onze Nieuwsvoorziening.

De gebeurtenissen van 15 Februari jl. hebben het probleem van de plaatselijke nieuwsvoorziening in het gebiedsdeel actueel gemaakt. Het spreekt vanzelf, dat als gevolg van het plotselinge gebeurde Maandagmorgen de militaire autoriteiten — wien het vrijgeven van de publicatie van al wat met de defensie van dit gebiedsdeel samenhangt aanbelangt — niet in staat waren zich terstond te bezinnen op het publiceren van communiqué's.

Men kan daartegen aanvoeren, dat men ruimschoots gelegenheid heeft gehad zich van te voren hierop te bezinnen, doch wij hebben nu eenmaal rekening te houden met de feiten, zoals zij zijn.

Het eerste communiqué van het Curaçaose hoofdcommando was onder de druk der omstandigheden naar onze mening beslist onvoldoende en te vaag geformuleerd. Gelukkig, dat men in het tweede communiqué een veel royaler houding heeft aangenomen. Immers, gewaakt moet worden dat den vijand iets bekend worde waarmede hij zijn voordeel kan doen. Maar tot het laatste zullen wij volhouden, dat wij, Nederlanders, recht hebben alles te weten van hetgeen namens ons gedaan wordt, natuurlijk in deze zin dat wat den vijand tot voordeel zou kunnen strekken niet gepubliceerd worde.

Gelukkig weten wij ons verzekerd van een democratisch regeringsstelsel. Gelukkig weten wij, dat de Gouvernementspersdienst die in dezen als schakel dienen moet tussen de militaire overheden en de pers, wat dit betreft ook een democratisch inzicht huldigt. Gelukkig, dat wij weten, dat ook onze Opperbevelhebber van het standpunt uitgaat, dat den volke alles bekend zij voor zover het landsbelang daarmede niet geschaad wordt.

Helaas echter is het niet de Opperbevelhebber die rechtstreeks met de Gouvernementspersdienst in contact treedt. Helaas is het vaak niet eens de Algemeen Militair Commandant die dit kan doen, omdat hij door andere besognes in beslag genomen wordt.

Het is onzes inziens, dat de gouvernementspersdienst, het officiële orgaan belast met het adviseren van de burgerlijke en militaire overheid in publiciteitsaangelegenheden, blijkbaar over onvoldoende gezag beschikt om tekortkomingen te voorkomen. Wij kunnen geen moment aannemen, dat men bij de Gouvernementspersdienst niet overtuigd geweest is van de wenselijkheid om alle feiten bekend te stellen, **voorzover het landsbelang er niet mede geschaad wordt.** Ook tegenover het buitenland is dit zeker geen overtollige luxe.

In Indië wordt de Gouvernementspersdienst Regeringspubliciteitsdienst of Regeringspersdienst (beide R.P.D.) genoemd, waarvan de eerste de propaganda, de tweede de berichtgeving behandelt.

Wij hebben nu nog niet zo lang geleden in een Indisch blad de R.P.D. horen aanduiden met vier in plaats van met drie letters. Er was een A. tussen ingevoegd. De R.A.P.D. stond voor Regerings Anti-Publiciteitsdienst. Een bitter grapje, dat als alle goede grappen een kern van waarheid bevat.

Voor wie enigszins op de hoogte is van de werkwijze en van de moeilijkheden waarmee de Gouvernementspersdienst te kampen heeft, is het duidelijk, dat het niet ligt aan de publicistische inzichten van de betrokken instantie.

Een Indisch blad schreef onlangs: „Een van de mooiste staaltjes maakten wij 14 dagen geleden mee, toen de inmiddels weer vertrokken missie van den Amerikaansen generaal-majoor Clagett (in totaal zes Amerikaanse officieren), tezamen met enkele officieren van het K.N.I.L. een lunch hadden in „Isola". Aan de tafel daarnaast zaten de hoofdredacteuren van een twaalftal Australische bladen, van wie er enkelen waren, die generaal Clagett en luitenant-kolonel Maitland persoonlijk kenden en die deze Amerikaanse officieren ook begroetten. De twee lunchgezelschappen zaten als enige gasten in dezelfde eetzaal.

Het verblijf van de Amerikaanse missie was intussen zó geheim, dat er zelfs geen foto van de militaire lunchtafel mocht worden gemaakt......

De volgende ochtend om half zeven werd van het verblijf dezer missie uitvoerig verslag uitgebracht in een tweetal talks voor de C.B.S. en de Mutual Broadcasting, door een tweetal Amerikaanse journalisten.

Er wordt de laatste tijd zowel over de binnen- als over de buitenlandse voorlichting in en over Indië veel geklaagd", besluit het blad dan en precies hetzelfde kan van Curaçao gezegd worden.

Men zal er nooit in slagen op dit gebied iets te bereiken, wanneer men het middel, dat interesse wekt, **het nieuws** aan de mensen onthoudt. In onze tijd zijn mensen alleen dan ontvankelijk voor voorlichting, wanneer wij eerst hun interesse hebben weten op te wekken. Dat kan door niets beter gebeuren dan door de verstrekking van nieuws. Als men den mensen het nieuws wil onthouden, dan maakt men tevens iedere voorlichting onmogelijk. **Dan geschiedt de voorlichting door onze vijanden, die wel voor nieuws zorgen.**

Wij hopen, dat men in Curaçao dit ook begrijpe.

Het is zo hoog, hoog nodig.

En laat men de vraag of iets gepubliceerd moet worden of niet nu eindelijk eens uitsluitend ter beoordeling over **aan mensen, die weten wat publiciteit** is en die waarlijk wel voldoende verantwoordelijkheidsgevoel bezitten om niet ter wille van het nieuws-element hogere belangen te schaden. Er is geen enkele reden hen te wantrouwen. Er is **alle** reden met hen deze hogere belangen te dienen.

VERDUISTERING.

Om 18.14 uur begint vanavond de verduistering. Daarna mag dus geen sterk licht meer naar buiten zichtbaar zijn.

Gisteravond zijn verschillende huizen voor de verdere duur van de verduistering afgesneden van het electrische net, omdat zij niet voldoende verduisterden. Opgepast dus.

Spot niet met MP'S.

Op straat loopt men tegenwoordig kans van tijd tot tijd een bepaald soort Amerikaans soldaat te onmoeten, die een band om zijn arm draagt met de letters MP of SP. Het is wel interessant iets meer te weten over deze mannen, wat zij zijn en hoe zij optreden. Wat de MP is voor het leger, dat is de SP voor de Marine.

In het tijdschrift „This Week" vinden wij het volgende over de MP's:

Een grote soldaat in een regiment werd dol, greep een geweer van een nabijzijnd rek en schoot zijn sergeant op de plaats dood. Vervolgens toog hij naar de vertrekken van een anderen sergeant om een oude rekening te vereffenen, waarbij hij zijn bedoelingen zo luid te kennen gaf, dat zijn tegenstander voldoende tijd had om dekking te zoeken. Intussen sloot een dozijn kameraden van den wilden man hem in en pakte hem van achteren beet, waarbij zij hem ontwapenden en vastbonden als een stier. Bericht werd gezonden naar het kantoor van den Provoost Generaal en een MP-officier haastte zich naar het toneel.

Woest en bokkig staarde de moordenaar hem aan terwijl zijn banden werden losgemaakt. De grote man torende een hoofd boven den vierkanten MP en kon hem met zijn blote handen in tweeën hebben gebroken.

Zonder pistool of stok keek de militaire politieman zijn knaap in de ogen en zeide kalm: „Sam, kom met mij mee — en ik wil geen last van je".

Sam kwam, zonder een woord van protest of enige tegensputtering. En daardoor gaf hij aan den burger een beter begrip van de autoriteit en macht van de Militaire Politie dan kon worden verkregen door een bezoek vol regelingen na te snuffelen. Voor de meesten van ons, die de SP's op Curaçao zien rondlopen, schijnen zij een gemakkelijke karwei te hebben. Integendeel, zij hebben een der moeilijkste baantjes in het leger. En hoewel zij niet snoeven behoeft men zich niet te vergissen. Onder dat zachte uiterlijk zijn zij hard als spijkers.

Uitgelezen voor een ondankbaar werk, waarvoor slechts weinig vrijwilligers zijn, moeten de candidaten voor de Militaire Politie boven het gemiddelde zijn in lichaamsbouw, intelligentie en oordeel. Hetzelfde paar, dat hedenavond moet waden in een cafégevecht en een dozijn vechtersbazen naar de nor moet brengen, moet een oude dame te woord staan, die haar neef zoekt in een legerkamp van 30.000 Are groot.

Indien daarom een candidaat kan aantonen het physiek te hebben van een getraind atleet, het geduld van een Job en de tact van een der heren met gestreepte broeken in het State Department, dan zal hij waarschijnlijk een goede MP of SP worden als hij de 10-weken-lange-training kan volhouden, die aan deze specialisten wordt gegeven (Alvorens hiermede aan te vangen, moet hij, natuurlijk, eerst de aanvangsoefeningen hebben doorgemaakt van 13 weken, gelijk elk soldaat).

Gedurende de cursus, zal de ontluikende MP of SP zeer veel inlichtingen omtrent regelingen in het leger moeten aanleren, de Artikelen van de Oorlog, kaarten lezen, psychologie, de bewegingen van motor-voertuigen, wijk- en stationnaire verkeerscontrôle, het onderdrukken van opstootjes en de knepen daarvan en nog een dozijn andere onderwerpen. En bij herhaalde periodes, tussen 7.30 en 16.30 uur van zij normale schooldag zal hij een flinke training krijgen in jiujitsu, judo, stokgevechtstechniek, boksen, worstelen, pistoolschieten, geweer-oefeningen en hoe de wapenen bij relletjes te gebruiken, waaronder het werpen van traangasbommen. Daar tussendoor zal hij gymnasticeren alleen om in conditie te blijven.

Het nette resultaat is een groep mannen, die voldoende in staat is voor zichzelven zorg te dragen zelfs indien men in aantal verre de mindere is.

Klaarblijkelijk kan elke gezonde man een stok van 3 voet lang rechts en links zwaaien met vernielende resultaten, maar dat is niet de techniek van den MP en SP. Hij kan u, bijvoorbeeld, tonen hoe een flinke, scherpe tik op de schouder een man buiten gevecht kan stellen even snel als een slag op het hoofd en zonder het gevaar een schedelbreuk te veroorzaken. Of hoe een klap tegen de schenen of een por in de plexus solaris met die stok overredende wonderen zal verrichten zonder enige blijvende verwonding. Hetgeen allemaal bijdraagt tot de doctrine van den SP en MP: Vastheid met Oordeel. Met paren patrouillerende, gelijk; de marechaussee's, moeten zij het als routine beschouwen om zich een weg te banen door de wildste vechtpartij zonder hoop op versterkingen.

„Wat doe je?", werd eens aan een van hen gevraagd, „als 10 of een dozijn soldaten in een gevecht raken? Roep je de plaatselijke politie om hulp?"

„Neen!" briestte hij smadend. „Wij pakken ze mee naar het cachot of het hospitaal."

Dit geeft u een algemeen idee. En de kwaje jongen uit de stad heeft niet veel tijd nodig om dat idee op te doen, als hij in het leger komt. Wat meer is, de MP en SP passen de regelingen evengoed toe op den meest pompeuzen Generaal als op den meest bedeesden burger ter plaatse. Er zijn geen uitzonderingen, geen aparte gevallen, geen omkoperijen.

„Waar bij hoog en laag denk je naar toe te gaan, mijnheer?" is de klassieke kwinkslag van een gewonen MP, die een officier aanroept.

Het feit, dat zowel kolonels als moordenaars doen wat deze knapen hun vertellen, is een tamelijk welsprekende getuigenis voor hun positie in het leger — een status, die, terloops, gebaseerd is op veel meer dan slechts physieke durf.

Eens werd een beneveld soldaat in een burgerlijk café beroofd van $ 55 en naar buiten gesmeten. De volgende dag was de instelling, die goede zaken deed met soldaten „in de ban" verklaard door den Provoost Generaal en twee MP's stelden zich op voor de deur. Van dat ogenblik af durfde geen enkele geuniformeerde man, van den dienstplichtigen Snigglefritz tot Generaal Marshall, de plaats binnen te gaan. En de kansen zijn groot, dat het café spoedig zal moeten sluiten, omdat de onverzoenlijke MP's buiten de deur nu juist geen mooie advertentie zijn, zelfs niet voor burgers.

De nadruk leggende op voorkoming, eerder dan op genezing, werken de MP's en SP's hand in hand met alle burgerlijke autoriteiten, gemeentelijke en staatspolitie etc. In uitsluitend militaire gebieden doen zij al het politiewerk. In gemeenten daarbuiten concentreren zij op militaire overtreders, waarbij alleen hun aanwezigheid in de omgeving, waar soldaten veel komen, woelingen tot een minimum beperken.

Curaçao.

SPOED WILLEMSTAD!

Het Aneta-agentschap deelde mede, dat duikboten heden verschenen nabij de kust van Aruba, doch werden verdreven door Noordamerikaanse bommenwerpers. De duikboten werden waargenomen van uitkijkposten, zowel op land als op zee, die waakzaam zijn tegen een herhaling van de aanval van Maandag, toen 3 tankers vlak bij deze oliehaven tot zinken werden gebracht en de installaties van de Standard Oil werden beschoten. Zodra de bommenwerpers verschenen doken duikboten en maakten het voor de vliegtuigen onmogelijk een geconcentreerde aanval uit te voeren. (Willemstad, (AP) 18.2).

DE AANGEVALLEN SCHEPEN.

De getorpedeerde tanker „Monoga", een van de 7 schepen, die door een Duitse duikboot nabij de eilanden Aruba en Curaçao op Maandag werden aangevallen, was heden nog steeds in brand ten Noord-Westen van Aruba en alle hoop om het te redden is opgegeven. Geen van de 22 schipbreukelingen, die naar het hospitaal zijn gebracht, is ernstig gewond en velen zijn heden naar huis gegaan. 4 Leden van de bemanning worden nog vermist. De tanker „Pedernals" werd te Aruba op het strand gezet vlak in de buurt waar het schip aangevallen werd.

Slechts 7 leden uit de bemanning van 26 zijn als gered opgegeven. De tanker „Arkansas" is bij Aruba ook op het strand gezet. De tanker „Rafaela", welke vaart onder Nederlandse vlag, bevindt zich veilig te Curaçao na getroffen te zijn voor de haven van Curaçao. De laatste berichten deelden mede, dat 9 leden uit een bemanning van 27 van de „Tia Juana" zijn gered met 15 uit een bemanning van 25 van de tanker „Oranjestad", welke onder Britse vlag voer en 13 uit een bemanning van 26 van de tanker „San Nicolas", die ook onder Britse vlag voer (Maracaibo, (AP) 18.2).

ANTWOORD VAN DEN CENSOR

In antwoord op de gisteren gepubliceerde brief aan den censor, kwam het onderstaande antwoord binnen.

Willemstad, II — 18 — '42

Weledelzeergeleerde Heer,

Mijn antwoord op uw brief van 15 dezer kan kort zijn, want het antwoord op uw vragen vindt ge in bijgaande bepalingen van den Procureur-Generaal. Uiteraard doen zich wel eens incidentele gevallen voor, waarin een incidentele beslissing moet worden genomen. „Panta rhei" — ook de censuur, doch dan geldt de geest van des procureurs-generaal bepalingen. Deze geest te dienen in samenwerking met de pers en in het belang van de Curaçaose samenleving is de taak van

Uw dw.
Elias, Censor.

[De bepalingen naar welke de Censor refereert, luiden als volgt:]

ALGEMENE BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal,

GELET OP

artikel 13 van de Proclamatie van de 10e Mei 1940 houdende de bepalingen betreffende het Militair Gezag, de bevoegdheden van den Procureur-Generaal en de instelling van een Bizondere Rechtbank in Curaçao gedurende de Staat van Beleg, (P.B. 1940 No. 38) heeft de navolgende bepalingen vastgesteld.

Artikel 1.

Het is verboden een dagblad, periodiek, vlugschrift of enigerlei ander drukwerk, geschrift en tekening te drukken, uit te geven of — voor zover zij in de Nederlandse taal zijn gesteld dan wel in het Gebiedsdeel zijn gedrukt of uitgegeven — te verspreiden, aan te plakken of in de handel te brengen.

Artikel 2.

Van het in artikel 1 gestelde verbod kan door den Procureur-Generaal ontheffing worden verleend. Aan een ontheffing kan de Procureur-Generaal algemene of bizondere voorwaarden verbinden, terwijl eenmaal vastgestelde voorwaarden door den Procureur-Generaal kunnen worden ingetrokken, gewijzigd of aangevuld.

Artikel 3.

Verleende ontheffingen kunnen door den Procureur-Generaal te allen tijde en zonder opgave van redenen worden ingetrokken.

Artikel 4.

Ontheffing van het in artikel 1 gestelde verbod wordt van rechtswege geacht te zijn verleend ten aanzien van alle in artikel 1 bedoelde drukwerken, geschriften en tekeningen, voor zoverre in deze algemene bekendmaking niet anders is bepaald, dan wel door den Procureur-Generaal bij bizondere bekendmaking of bizondere aanzegging niet anders zal worden bepaald.

Artikel 5.

Een algemene bekendmaking of bizondere aanzegging, als in het vorige artikel bedoeld, kan mede betreffen het drukken, uitgeven, verspreiden, aanplakken of in de handel brengen van alle in artikel 1 bedoelde drukwerken, geschriften of tekeningen van een bepaalde natuurlijke dan wel rechtspersoon of lichaam, hetzij door die natuurlijke of rechtspersoon of door dat lichaam zelf, hetzij door derden.

Artikel 6.

1. Geen ontheffing, als bedoeld in artikel 4, wordt geacht te zijn verleend voor zoverre het drukwerk, geschrift of de tekening naar inhoud en (of) strekking dan wel naar de uiterlijke vorm:

a. een afbeelding, beschrijving of enige bizonderheid inhoudt met betrekking tot 's lands defensie in het algemeen, dan wel bizonderlijk met betrekking tot functies en standplaatsen van militairen, enig militair werk, militair materieel, bij althans ten behoeve van de weermacht in gebruik, gebouwen en getimmerten, waarin militairen zijn ondergebracht voor welk doeleinde ook, of waarin zich militaire burelen, stafkwartieren of commandoposten bevinden, of waarin militaire paarden of militair materieel zijn ondergebracht, militaire vliegvelden, vliegparken en landingsterreinen met hun roerend en onroerend toebehoren, bivaks, militaire auto- en wagenparken en in het algemeen alle dergelijke of andere gegevens omtrent land- en zeemacht, haar taak, bevoorrading, uitrusting en verrichtingen;

b. bestemd en (of) geschikt is om de krijgstucht bij — en het zelfvertrouwen in de weermacht of enig onder- of bestanddeel daarvan te ondermijnen, en in het algemeen moet worden geacht gevaar op te leveren voor de geest van de weermacht of voor de veiligheid des lands.

c. beledigend, dan wel nodeloos krenkend moet worden geacht voor het openbaar gezag, enig openbaar lichaam of enige openbare instelling;

d. afbreuk kan doen aan de weerbaarheid en het zelfvertrouwen van de bevolking;

e. ingevolge mededeling van den Gouverneur van Curaçao op enigerlei andere wijze afbreuk doet aan de belangen en (of) de veiligheid van de Staat.

2. Onder de uitdrukking „naar de uiterlijke vorm", gebezigd in lid 1 van dit artikel, worden o.m. verstaan:

a. het gebruik van sensationele koppen en sensationele slagzinnen, welke geen voldoende verantwoording vinden in de inhoud van de berichten, waarop zij betrekking hebben;

b. het zodanig weergeven van officiële berichten, dat de oorspronkelijke strekking niet tot haar recht komt.

Een ieder, wien zulks aangaat, wordt herinnerd aan het bepaalde in artikel 17 van de Proclamatie van de 10e Mei 1940 (P.B. 1940 No. 38), waarbij overtreding van enige gebods- en verbodsbepaling, krachtens de bevoegdheden, in bovengenoemde en volgende proclamaties vermeld, uitgevaardigd door den Gouverneur of vanwege hem door het Militair Gezag en door den Procureur-Generaal wordt beschouwd als een misdrijf en gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste zes honderd gulden.

Willemstad, de Juni 1940.

De Procureur-Generaal voornoemd,
Th. van der Laan.

ACTIEVE DAMES.

Vanmorgen hield Luitenant-Adjudant Emile C. J. M. van de Laarschot als Hoofd van de Luchtbeschermingsdienst een rede tot een groep dames in de club Curaçao, die tevoren een Centraal Bureau voor hulp van en aan vrouwen in oorlogstijd hadden opgericht. Dit bureau heeft tot doel voor een goede orde en voor de veiligheid van de bewoners van Willemstad bij een eventuele aanval van den vijand zorg te dragen.

Deze dames waren bijeen gekomen in de Club Curaçao. Zij hadden zich georganiseerd om haar diensten te betonen bij de verdediging van dit Eiland.

Luitenant van de Laarschot verklaarde verheugd te zijn over de bereidwilligheid van de dames. Gaarne was hij genegen haar in te lijven in de organisaties van de Luchtbeschermingsdienst. In krachtige woorden evenwel legde hij er herhaalde malen de nadruk op, dat hij een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid zou eisen.

De groep dames staat onder leiding van Mevrouw Meester Anna B. van der Laan-Scheppers.

Verwacht wordt, dat alle vrouwen van Willemstad mee zullen werken aan deze nieuwe organisatie, die in zeer nauwe samenwerking met de luchtbeschermingsdienst en de Openbare Gezondheidsdienst zal werken.

De Militair Commandant heeft het Centraal Bureau gemachtigd de door de Hoofden van de Luchtbeschermingsdienst en Gezondheidsdienst goedgekeurde plannen zo spoedig mogelijk ten uitvoer te brengen.

LIJDENSMEDITATIES.

De lijdensmeditaties, die door Pater Irenaeus A. de Bruyn O.P. in de kerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier zouden worden gehouden, gaan in verband met de verduistering niet door.

SURINAAMSE TENTOONSTELLING.

De Surinaamse tentoonstelling, die Zaterdag en Zondag gehouden zou worden, is wegens de verduistering tot nader order uitgesteld.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	51.25	53.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

NEDERLAND.

„AANVALLEN" ZEGT VAN MOOK.

De journalist Cecil Brown heeft gisteren uit Sydney een radio-verslag gegeven van een onderhoud aldaar met dr. Hubertus J. van Mook. Dr. Van Mook zeide o.a.: „Het enige dat wij nodig hebben, is de algemene erkenning van het feit, dat wij den vijand alleen kunnen bestrijden door hem aan te vallen, met alle macht en kracht, waarover wij beschikken. Dat is veel urgenter dan de organisatie van „Pacific Councils" en dat soort dingen. Mijnheer Roosevelt, uw productiechef Donald Nelson en uw Chef van de Generale Staf Marshall denken goed werk te doen, maar het enige dat niet erkend wordt, is dat u alles in actie moet brengen, dat u in actie kunt brengen. Het is een fout te denken in termen van zes maanden en reserves op te bouwen instede van eraan te denken, wat ge in de eerste drie weken kunt doen. Wij kunnen Java houden, wanneer u ieder beschikbaar vliegtuig en schip stuurt naar punten, waar Japanners zijn in plaats van te wachten totdat alles precies volgens de militaire handboeken in orde is.

Dat zal zeker veel grotere verliezen met zich brengen dan een nette, keurige oorlog, maar zolang als het den vijand op ten minste even grote verliezen te staan zal komen, kunnen wij er zeker eerder bovenop komen dan hij dat kan" (New York, G.P.D. 19.2).

COMMUNICANDA.

1o. Bij deze deelen wij onze Geloovigen mede, dat met het oog op de algeheele verduistering, zoolang deze duurt, de uren van de HH. Missen in de verschillende parochies zijn als volgt:

ST. ANNAKERK, Otrabanda:
1e H. Mis op Zondag: 6 uur.
Kindermis, 7.30 uur.
Hoogmis, 9.00 uur.
Lof, 's namiddags 5 uur.
In de week is er geen lof noch congregatie 's avonds.

ROZENKRANSKERK, Pietermaai.
1e H. Mis op Zondag: 6 uur.
2e H. Mis, 7.00 uur.
Kindermis, 8.00 uur.
Hoogmis, 9.00 uur.
Lof, 's namiddags 5 uur.
In de week is er geen lof noch jongenscongregatie.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo:
1e H. Mis op Zondag; 6 uur.
2e H. Mis, 7.00 uur.
Kindermis, 8.00 uur.
Hoogmis, 9.00 uur.
Lof, 's namiddags 5 uur.
In de week is er geen lof noch jongenscongregatie.

H. THERESIA-KERK, Wishí.
1e Mis, op Zondag 6 uur.
Hoogmis, 8.30 uur.
Lof, 's namiddags 5 uur.

KERK VAN O.L.V. VAN BERG CARMEL, Groot Kwartier:
1e H. Mis, op Zondag, 6 uur.
Kindermis, 7.30 uur.
Hoogmis, 8.30 uur.
Lof, 's namiddags 5 uur.

In alle andere kerken zal op Zondag de 1e H. Mis beginnen om 6 uur, de 2e H. Mis op een door den Pastoor vast te stellen uur.

Ook zal het Lof in de namiddag gehouden worden op het uur door den Pastoor vastgesteld.

2o. De **Lijdensmeditaties** zullen in de kerken, waar ze 's avonds gehouden werden, tot nader order vervallen.

3o. De Geloovigen worden dringend verzocht om zooveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

4o. Tevens deelen wij onze Geloovigen mede, dat volgens de nieuwe Vastenwet, het **op elken Woensdag in de Vasten** en op **Witten Donderdag** verboden is, **meer dan één vollen maaltijd** te gebruiken. Bij dezen vollen maaltijd is het echter geoorloofd vleesch en vleeschsaus (ook vleesch en visch) te gebruiken.

Dit geldt alleen voor hen, die volgens hun leeftijd verplicht zijn te vasten. Allen, die **niet behoeven te vasten,** dat wil dus zeggen, al degenen die nog geen 21 jaar zijn en die hun 60e jaar nog niet zijn ingegaan, alsmede allen, die om een of andere reden, in de vasten gedispenseerd zijn, mogen meermalen daags vleesch gebruiken.

Op **alle Vrijdagen in de Vasten** is het verboden meer dan één vollen maaltijd en vleesch en vleeschsaus te gebruiken

† Fr. Petrus Innocentius Verriet,
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Op Celebes blijven Nederlandse troepen vechten en stand houden in de stellingen, die zij na de val van Makassar hebben ingenomen. Er wordt een sterke patrouilleringsactiviteit ontplooid en vele vijanden sneuvelen. Het leven in het binnenland van Celebes gaat nog zijn gewone gang. Aan sommige voedingsmiddelen begint enig gebrek te ontstaan, doch het moreel der bevolking laat niets te wensen over. Trommels zoals de inheemsen die gebruiken, zullen mede gebruikt worden bij de luchtalarmering, vooral wanneer die wellicht door bombardementen onklaar is geworden.

1800 trommen zijn in Batavia gedistribueerd. Zij zullen het geluid der electrische sirenes aanvullen. Gisteren werd een vliegveld op Oost-Java door vijandelijke vliegtuigen beschoten. Een man werd licht gewond, er was geringe schade. Ons afweergeschut trof vier vijandelijke vliegtuigen. Ook op West Java had zulk een aanval plaats. Er is enige schade aangericht. Onze actie tegen den vijand, die bij Palembang is geland duurt voort (Batavia, G.P.D. 19.2).

DARWIN AANGEVALLEN.

Een Australisch communiqué luidt als volgt: „Japanse bommenwerpers vielen Darwin hedenmorgen aan. De eerste berichten geven te kennen, dat de aanval was geconcentreerd op het stadsgebied, doch de schepen in de haven werden ook gebombardeerd. Er waren enkele ongevallen en er werd enige schade aangericht aan de installaties. De biezonderheden zijn echter nog niet bekend. De aanval duurde ongeveer een uur." (Sydney, (AP) 19.2).

Japanse bommen vielen voor de eerste maal op het Australische vasteland te Darwin, een basis, die van vitaal belang is voor de vlootoperaties van de Verenigde Landen in de Stille Oceaan. Premier John Curtin, die de aanval op het dun bevolkte vergelegen gebied in het Noorden bekendmaakte, beloofde een volledige verklaring te zullen afleggen, zodra de biezonderheden bekend zouden worden. Darwins belangrijkheid voor de Verenigde Landen is toegenomen, sedert de Japanse verovering in Zuidelijke richting rolde in de richting van dit eiland-continent. De ligging aan Australië's meest Noordelijke kust geeft Darwin een strategische geograpische positie, niet slechts als vlootbasis, doch ook als toegangspoort voor voorraden voor de defensie van het Gemenebest. Het luchtalarm klonk er reeds verschillende malen tevoren, zelf reeds op 2 Januari kort na het begin van de oorlog. Bij het begin van de oorlog in de Stille Oceaan was Darwin een belangrijke haven voor de Verenigde Landen, na Manilla, Singapore, Soerabaia en Ambon.

Soerabaia ligt op minder dan 4 uren vliegtijd van Darwin en Ambon ligt slechts 675 mijl ten Noorden ervan. Het verlies of het buiten gebruik stellen van Darwin zou daarom dus de vloten van de Verenigde Landen uit dat deel van de Stille Oceaan kunnen verbannen. Schout bij Nacht P. E. Mc Neil, het Machinebouwkundige Hoofd van de Australische Marine, vertrok naar de haven Perth aan de Westkust aan de Indische Oceaan in het begin van deze maand om het werk te leiden, dat den Premier zelf er naar toe gebracht had. Darwin is in feite weinig meer dan een buitenpost op 3000 mijl van Zuid-Australië, zonder directe spoorlijnverbinding met het industriële Zuiden. De spoorlijn van Darwin eindigt bij Birdum, 300 mijl ten Zuiden ervan en is verbonden met andere federale spoorlijnen door een nieuwe 600 mijl lange verkeersweg, welke in 1940 binnen 93 dagen werd aangelegd. (Sydney, (AP) 19.2).

RUSSISCH VOLK WACHT OP BEKENDMAKING VAN SUCCESSEN.

Het Russisch volk kijkt met verlangen uit naar de 24ste jaardag van de vorming van het Rode leger op Maandag aanstaande met verwachting, dat een uitgebreide bevrijding van het Russisch grondgebied van de Duitsers zal worden bekendgemaakt. Het communiqué van het Sovjet-Informatiebureau geeft te kennen, dat Russische troepen gestadig voortrukken in hun winter-offensief en persberichten verhaalden van de aanval in Wit Rusland, doch bepaalde linies van de strijd en de namen van de onlangs genomen steden werden niet genoemd. De man op straat gelooft, dat een indrukwekkend aantal overwinningen wordt samengebracht voor publicatie op 23 Februari, de verjaardag van het Rode leger. Individuele scherpschutters verklaarden reeds, dat zij deze maanden reeds 160 vijanden hebben gedood. Sommige compagnieën infanterie beloofden om op zijn minst 500 Duitsers te doden binnen de drie weken, welke Zondag eindigen. De jaardag merkt de dag van de publicatie van het decreet in 1918, waarbij het Rode leger werd georganiseerd op vrijwilligersbasis. Het gewone leger werd ontwikkeld in 1925 met de aanneming van militaire dienstplicht. (Door Henry Cassidy, Kuibysjev, (AP) 19.2).

WERELDNIEUWS.

DE REACTIE IN VENEZUELA.

Temidden van het rumoer der carnavalsfestiviteiten veroorzaakte het nieuws van de agressie van een Duitse duikboot in de Caraïbische zone een diepe indruk. Als gewoonte verschenen de dagbladen niet met carnaval. Niettegenstaande gaf de „Heraldo" gisteren een buitengewone editie uit, gezien de ernst van het nieuws. De ochtendbladen publiceerden grote koppen met de betreffende berichten over de agressie in de Caraïbische Zee en drukten berichten af uit verschillende plaatsen betreffende de aanval op de Venezolaanse tanker „Monagas" die in de Golf van Maracaibo heeft plaats gehad ten Westen van Punta Macoya. Een opsomming van de laatste berichten deelt mede, dat 28 personen werden gedood en 8 schepen tot zinken werden gebracht als resultaat van de duikbootaanval op de Nederlandse Antillen en de Venezolaanse zones. Gemeld wordt, dat in het hospitaal van Maracaibo schipbreukelingen van het tankschip „Pedernales" werden opgenomen, dat nabij Aruba door duikboten werd aangevallen.

Het nieuws betreffende het tot zinken brengen van het Braziliaanse schip „Buarque" veroorzaakte een diepe indruk, omdat het een schip betrof, dat pas een Venezolaanse haven bezocht had en de handelsdienst onderhield tussen beide landen. Het dagblad „Ahora" beschouwt de verrassende aanval van asduikboten in de Golf van Maracaibo als een nieuwe „Pearl Harbor" en eist een grotere waakzaamheid om een herhaling van toekomstige agressies te voorkomen.

De Regering weigerde enige verklaring af te leggen, terwijl men wacht op uitvoerige inlichtingen van de Consulaire Venezolaanse vertegenwoordigers in de Nederlandse Antillen. Men heeft echter de waakzaamheid aan de kust verdubbeld en alle nodige maatregelen getroffen. De pers verklaart, dat de petroleum-maatschappijen, die werken in Venezuela alle vertrekkende tankschepen hebben vastgehouden, die met olie geladen de raffinaderijen in de Antillen tot bestemming hadden. Deze schepen zullen moeten wachten tot de situatie in de Caraïbische zone opgehelderd is. (Door Manuel Pocaterra, Caracas, (AP) 18.2).

HOE AUSTRALIË OVER INDIË DENKT.

Nederlands Indië als buur en bondgenoot.

E. G. Knox, hoofdredacteur van „The Argus" (Melbourne), hield onlangs een tot het Verre Oosten en Amerika gerichte radiolezing over de positie van Australië. Over Nederlands Indië zei Knox het volgende:

„En nu onze vrienden in de Nederlands-Indische archipel, zo vervolgde de spreker. Wij brachten zeer belangwekkende dagen door in die zo dicht bevolkte gebieden, die op korte afstand van Australië gelegen zijn tussen ons en onze andere bondgenoten. Hier is Australië's naaste buurman, met wiens lot het onze ten nauwste verbonden is. Zij lieten ons alles zien wat zij te bieden hebben. En wij gingen heen, overtuigd, dat wij vrienden aan hen hebben, dat hun zaak ook de onze is, dat hun strategische belangen om het gevaar onder het oog te zien dezelfde zijn als de onze, dat hun idealen overeenkomstig zijn aan die welke wij koesteren. Wanneer er agressie van het Noorden komt dan zal Nederlands-Indië, schouder aan schouder met ons, deze agressie weerstaan.

Men kan niet nalaten grote sympathie te gevoelen voor Nederlands-Indië. Ons moederland is gekneusd en met bloed bevlekt, doch is onbewogen. Het moederland van Nederlands-Indië is een deel van het veroverd continent — een tragische herinnering aan het feit, dat men niet neutraal wezen kan, wanneer er een strijd gestreden wordt tussen goed en kwaad. Maar er gaat een vlam van patriottisme en trouw aan de goede zaak door die Indische eilanden. Overal zijn daar de tekenen dat het land voelt en beseft hoe nauw het thans aan Engelands zaak verbonden is.

De spreker wijdt dan uit over het oorlogsenthousiasme en de bereidheid in deze landen en zegt:

Maar onze vrienden in Nederlands-Indië hebben meer gedaan dan praten en bijdragen in de fondsen. Afgesneden van het moederland, was het gedwongen om van de aanvang af zijn defensie zelf ineen te zetten. Met hun aanleg voor organisatie en koloniaal beheer, hebben zij een oorlogsinspanning te zien gegeven, waarop zij met recht trots kunnen zijn. Het resultaat daarvan zal ten volle bijdragen in de versterking van het A.B.C.D.-front, de levenslijn van de Stille Oceaan.

Het probleem van Nederlands-Indië is meer gecompliceerd dan ons Australische probleem. Er bestaan in Nederlands-Indië moeilijkheden met betrekking tot het aanwerven van geschoolde arbeiders en expertmachinisten voor de munitiefabricage, die wij niet kennen. Men was in Nederlands-Indië gedwongen om nog veel uitgebreider schaal dan reeds het geval was inheemse werkkrachten op te leiden.

De lofuitingen die de spreker dan aan Indië richt, laten we hier achterwege, om nog even aan te stippen, dat hij verdere vergelijkingen treft tussen Australië en Nederlands Indië, daarbij wijzend op vele verschijnselen die overeenkomst vertonen met die in Australië vallen waar te nemen.

Als een grote verrassing kwam voor den spreker het afscheid op het station te Bandoeng, waar een militaire kapel op het perron stond en waar het hoofd van de Generale Staf en het hoofd van de Luchtvaart-afdeling aanwezig waren om de gasten vaarwel te zeggen, nadat hun reeds zoveel geboden was. Op het moment van vertrek speelde de kapel het „God save the King" en alle militairen stonden in de houding. Dat toneel van deze Nederlands-Indische generaals, staande in de houding bij het aanhoren van het Britse volkslied, waarmee zij hun afscheid aan het Australisch gezelschap brachten, dat toneel zal nooit meer uit mijn geheugen kunnen verdwijnen. „Verbaast ge U er over dat ik hen bijna „bloedverwanten" noemde?"

HOEVEEL CHINEZEN ZIJN ER IN TOTAAL?

Niemand weet precies, hoeveel mensen er in China leven — om de eenvoudige reden dat niemand ze ooit geteld heeft. De verschillende ramingen lopen millioenen uiteen, maar als beste schatting mogen we wel die van 1931 van het Bureau van Statistiek in Nanking aannemen. Volgens deze schatting zijn er in China, Jehol en Mandsjoerije — beide thans onder Japans bewind — inbegrepen, 452.791.069 mensen en ongeveer 420 millioen zonder Jehol en Mandsjoerije. Algemeen neemt men aan, dat dit aantal snel groeit, maar weer weet niemand hoe snel. Zelfs weet niemand, of de bevolking wel toeneemt. Maar hoe dan ook, het is een machtige bevolking en als men hierbij de Chinezen voegt, die in den vreemde leven — hun aantal wordt geschat op 7 tot 11 millioen — dan blijkt dat van elke vijf bewoners van onze aarde er één een Chinees is.

CURAÇAO.

U.S.A.-JOURNALISTEN BEZOCHTEN ARUBA EN CURAÇAO.

Negen Noordamerikaanse journalisten van de „Associated Press", „United Press", „International News Service" (Hearst-papers) Columbia Broadcasting Company, hebben een bezoek aan Aruba gebracht. De nacht brachten zij daar door. Met een vliegmachine arriveerden zij vanmorgen te Willemstad, waar zij door Consul Huddlestone aan het Hoofd van de G.P.D. werden voorgesteld. Hun verblijf op Curaçao duurde slechts een uur.

5e MILTAIRE COMMUNIQUE VAN HET CURAÇAOSE HOOFDCOMMANDO.

Heden zijn in de vroege ochtend enkele projectielen in de omgeving van de raffinaderij te Sint Nicolaas (Aruba) neergekomen. Niet uitgesloten is het, dat het een paar verdwaalde, niet door den vijand afgeschoten projectielen zijn geweest.

Hedenmorgen werd een Panamese tanker in de buurt van Aruba getorpedeerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Premier John Curtin maakte bekend, dat de vlootbasis Darwin heden in de namiddag voor de tweede maal gebombardeerd is. De schade aan bezittingen is belangrijk. Curtin zeide, dat de eerste aanval werd uitgevoerd door 72 bommenwerpers, vergezeld door gevechtsvliegtuigen en de tweede door 21 bommenwerpers, waarvan 4 werden neergeschoten.

— **Washington:** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat de druk op Generaal MacArthurs defensielinie op het Bataan-schiereiland toeneemt en dat troepenbewegingen een hervatting van het vijandelijke offensief te kennen geven.

— **Cairo:** Het Britse communiqué van het Midden-Oosten deelt mede, dat er gisteren geen verandering plaatsvond in de algemene situatie in Cyrenaica.

— **New York:** De „All India Radio" meldt, dat volgens het communiqué van Rangoen hevige gevechten plaatshebben langs het gehele Bilin rivierfront in Birma.

— **Londen:** Ingelichte kringen delen mede, dat de 35.000 ton grote slagschepen „Anson" en „Howe", de nieuwste van de „King George V" klasse, spoedig zullen worden gevoegd bij de Britse vloot. De naam van de „Howe" was oorspronkelijk „Beatty". Het schip werd op 11 November 1939 te water gelaten. De naam van de „Anson" was oorspronkelijk „Jellicoe". Dit schip werd in 1940 te water gelaten.

— **Londen:** Een officiële Britse zegsman verklaarde, dat de Britten een leger trainen van luchttroepen en reeds een aantal parachute- en luchtlandingseenheden gereed hebben voor de strijd. Dit is de eerste officiële bekendmaking dat het Britse leger van plan is door de lucht vervoerde infanterie te gebruiken. Bovendien zeide de zegsman, dat enkele nieuwe gepantserde divisies worden gevormd en „wij practisch gereed zijn met de formatie van het vereiste aantal anti-tankeenheden". De zegsman deelde ook mede, dat het Ministerie van Oorlog de gepantserde formaties in het Midden-Oosten versterkt heeft en dat dit proces wordt voortgezet.

— **Londen:** Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat de Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht mijnen hebben gelegd in vijandelijke wateren.

— **Tokio:** Domei meldt, dat de Japanse strijdkrachten, die van Martaban uit in Birma in Noordelijke richting trekken, Bilin hebben bezet, een belangrijk spoorwegcentrum aan de Rangoen-Martaban lijn.

— **Batavia:** Hedenmorgen luchtalarm geweest gedurende een uur. Vijandelijke vliegtuigen kwamen boven de stad, weinig schade.

Bij **Palembang** wordt nog steeds weerstand geboden.

Gisteren werd een luchtaanval op West-Java gedaan; weinig schade.

Gisteren deden 24 Japanse vliegtuigen een grote aanval op **Soerabaia.**

HET RECHTVAARDIG LOON

De tweede quaestie, die wij onzen geachten inzender beloofden te behandelen, is die over het rechtvaardig loon. Wanneer, zoals wij in ons vorig artikel uiteenzetten de rechtvaardigheid eist, dat men aan een ieder het zijne geve, dan moet ook door den patroon aan den werkman uitbetaald worden **wat hem ten rechte toekomt**: Maar wat is dit? Wij kunnen niet beter doen dan hier de prachtige uiteenzetting weergeven van Mgr. P. Potters („Verklaring van den Katechismus, IV. blz. 245 s qq.).

a. Het **Liberalisme** beweert, dat de loonhoogte bepaald wordt alléén door de vrije werking van vraag en aanbod en dat elk loon, hoe laag ook, rechtvaardig is, mits het door een overeenkomst tussen den werkman en den werkgever is vastgesteld. Deze leer heeft den werkman, als den zwakkere, overgeleverd aan de willekeur van overmachtige en gewetenloze werkgevers, heeft veel ellende en verbittering gebracht en heeft de weg gebaand tot het hedendaags Socialisme.

b. Volgens de marxistisch-socialistische critiek op het kapitalisme wordt in de kapitalistische productiewijze de **ruilwaarde** der goederen **uitsluitend door de arbeid, die er aan besteed is bepaald**. Dit geldt ook voor de **menselijke arbeidskracht**, welke in de kapitalistische productiewijze gelijk andere waren op de markt te koop wordt aangeboden. De waarde van de menselijke arbeid wordt derhalve bepaald door de arbeidstijd, vereist ter productie van de levensmiddelen, welke nodig zijn ter reproductie van de arbeidskracht; hierbij valt op te merken, dat tot de reproductie der arbeidskracht volgens Marx ook behoort de voeding en vorming van de toekomstige plaatsvervangers van den arbeider. De kapitalist, die op de markt de waar „arbeidskracht" koopt, betaalt haar ruilwaarde en ontvangt haar gebruikswaarde. De laatste is veel groter dan de eerste: wat de arbeider ter reproductie van de arbeidskracht behoeft, kan hij in een halve dag voortbrengen; toch wordt de arbeidskracht gedurende een gehele dag ten bate van den kapitalist in werking gesteld. De gekochte arbeidskracht brengt dus een waarde-overschot, dat door Marx de „Mehrwert" genoemd wordt; zij is de bron van de winstmakerij van den kapitalist. Hierin is echter volgens Marx geen onrechtvaardigheid gelegen: de kapitalist volgt in dit alles de gewone wetten van de kapitalistische productiewijze. Deze zal echter eenmaal plaats maken voor de collectivistische productiewijze, waarbij iedere arbeider zal ontvangen volgens arbeid en in een hoger stadium volgens behoefte.

c. Sommige Katholieken beweren, dat het tegenwoordig loonstelsel onrechtvaardig is en derhalve moet verdwijnen voor de **maatschap**, die de **volmaakte en laatste vorm** is der verhouding tussen kapitaal en arbeid, **enige** die de rechten van den werkman eerbiedigt.

De maatschap waarborgt weliswaar beter dan elke andere overeenkomst de persoonlijke waardigheid van den werkman; zij strekt tot beëindiging van de klassenstrijd; zij verzekert den werkman de beste winstverdeling. In dit opzicht mag zij in **theorie** de volmaakste vorm van arbeidscontract genoemd worden. In de **practijk** evenwel heeft zij grote bezwaren. Zij verlamt de ondernemingsgeest van den werkgever, die onder voogdij van zijn werkvolk komt; zij laat den werkman, die zijn loon geen enkele week kan missen, op dat loon wachten, totdat de balans is opgemaakt; zij dwingt den van alle draagkracht verstoken werkman het verlies der onderneming te dragen, als deze zou mislukken; zij staat voor het moeilijk vraagstuk der juiste winstverdeling tussen kapitaal en arbeid.

Ofschoon dus theoretisch verkieslijk, zitten er aan de maatschap practisch zó vele en zó grote moeilijkheden vast, dat ze vrijwel onbruikbaar is.

Ze is dan ook niet, gelijk die Katholieken meenden, de enige vorm, die de rechten van den werkman eerbiedigt; ook de overeenkomst, waarbij de arbeider zich verbindt, in dienst van den werkgever tegen een bepaald loon, op vaste tijden uit te keren, een zekere tijd ten bate van een ander arbeid te verrichten, m.a.w. **ook de gewone loonovereenkomst is een rechtvaardige vorm van loonregeling.**

Immers „de mens is, in ondergeschiktheid aan God, heer en meester over zich zelf, zijn krachten en vermogens; hij kan derhalve hierover beschikken op elke wijze, welke niet met de zedenwetten in strijd komt.' Welnu niet alleen in arbeiden, maar ook in arbeiden onder leiding en ten bate van een ander en in arbeiden om loon is op zich zelf geen enkele tegenstrijdigheid met welke zedenwet ook aan te wijzen".

Dit kan thans de algemene leer onder de Katholieken genoemd worden.

Het loonstelsel heeft zeker zijn schaduwzijde: het wordt niet zelden door hebzuchtige kapitalisten misbruikt tot uitbuiting van den werkman, maar het is in zich zelf niet in strijd met de rechtvaardigheid.

Om redenen van algemeen welzijn is het te wensen, dat het aantal zuiver-loontrekkende arbeiders kleiner worde en dat de arbeiders geïnteresseerd worden bij de gang der onderneming: de laatste jaren is veel geschreven over **deelneming der arbeiders in de winst** der bedrijven en over **arbeidsactionnariaat**. In het streven daarnaar zit op zich zelf zeker niets onrechtmatigs. Noch deelneming in de winst, noch arbeidsactionnariaat kan echter eis van **ruilrechtvaardigheid** genoemd worden. Aan de **eisen der ruilrechtvaardigheid** is door den werkgever voldaan, wanneer hij een loon uitkeert, dat in **waarde gelijk is aan de waarde van de arbeid**. In de arbeidsovereenkomst verbindt de arbeider zich ten bate van een ander arbeid te verrichten. Hij wil daarmee aan den ander geen geschenk aanbieden, noch is het zijn bedoeling, dat de ander hem voor die arbeid een vergoeding geeft naar welgevallen. Hij wil voor zijn werk een **rechtvaardige** vergelding. Welnu de ruilrechtvaardigheid eist krachtens haar wezen volstrekte gelijkheid tussen hetgeen gegeven en ontvangen wordt. De waarde van de arbeid is derhalve de **naaste en enige** maatstaf voor het loon. **Hieruit volgt, dat het met de rechtvaardigheid van het loon niets te maken heeft, of de werkman arm of welvarend, vrijgezel of gehuwd, en ook niet, of de werkgever rijk of noodlijdend is, een goed jaar heeft gemaakt enz.**

Hoe komt men nu tot een juiste vaststelling der waarde (d.i. der objectieve ruilwaarde) van de arbeid?

De waarde van de arbeid wordt vastgesteld door de **algemene schatting** en binnen het raam der algemene schatting, welke een zekere speelruimte laat, door de overeenstemmende wil van patroon en arbeider.

De algemene schatting is het resultaat van **objectieve** factoren. Welke factoren moeten nu rechtens invloed uitoefenen op de geldelijke waardering van de arbeid?

Vooreerst is er een factor van culturele aard: de arbeid is nl. het enige gewone middel ter vervulling van twee fundamentele verplichtingen: de instandhouding van het individu en de instandhouding van de soort. Vervolgens moet gelet worden op de grotere of mindere productiviteit van de arbeid. Dan zal invloed uitoefenen de grotere of mindere mate van voorbereiding, nodig om tot een bepaalde soort van arbeid de geschiktheid te verwerven; eveneens de vaardigheid, de bekwaamheid, welke de arbeider zich reeds eigen maakte. Ook telt mee de inspanning, welke de arbeid eist en de gevaren voor leven en gezondheid, welke eraan verbonden zijn. De economische wet van vraag en aanbod mag eveneens tot op **zekere** hoogte (want arbeid is geen koopwaar) invloed uitoefenen. Eindelijk moet nog rekening gehouden worden met de economische toestand van het bedrijfsleven in het algemeen.

Al deze factoren eisen de hun toekomende plaats in de algemene waardeschatting, waarvan de loonovereenkomsten weer concrete toepassingen moeten zijn.

Zo even is opgemerkt, dat de algemene schatting in de waardering van de arbeid allereerst te rekenen heeft met het feit, dat de arbeid het gewone middel is tot instandhouding van het individu en van de soort. Hiermede is de **minimumgrens der rechtvaardige waardering van de arbeid aangeraakt.**

Ruilgoederen kunnen door vermindering van vraag en vermeerdering van aanbod in de algemene schatting zó in de waarde verminderen, dat zij voor een spotprijs van de hand gaan. Door de zelfde oorzaak kan de arbeid in waarde verminderen, kunnen de werklonen meer en meer dalen, maar eindelijk komt de daling tot een grens, welke zij krachtens **rechtvaardigheid** niet overschrijden mag.

De menselijke arbeid is nl. tenminste een absoluut familieloon waard, d.w.z. om nog te voldoen aan de eisen der ruilrechtvaardigheid, mag het loon van een volwassen, spaarzamen en oppassenden werkman niet onvoldoende zijn om hem zelf, zijn echtgenote en een gewoon aantal kinderen van het levensonderhoud te voorzien.

Deze stelling geeft de mening weer, welke onder de Katholieken thans vrijwel algemeen gehuldigd wordt.

Zij geldt echter alleen van den werkman, die met **normale kracht en bekwaamheid** is toegerust; die **matig** is, d.i. zijn geld niet verbrast, niet aan nutteloze uitgaven verspilt; die **oppassend** is, d.w.z. zijn werk verricht gelijk dat redelijkerwijze van hem gevraagd kan worden; daarbij is de stelling niet van toepassing op den werkman, die door een patroon boven het voor zijn onderhoud nodige getal uit een zekere naastenliefde in dienst genomen wordt.

Tot het **levensonderhoud**, waartoe het minimum loon voldoende moet zijn, moet gerekend worden voeding, kleding, huisvesting, licht, verwarming, was, enige gepaste ontspanning, daarbij het nodige om zich te verzekeren tegen de risico's van ongevallen, ziekte, ouderdom en werkloosheid. Het levensonderhoud moet voorts zó verstaan worden, dat de werkman aan al die behoeften, in al die omstandigheden voldoen kan op behoorlijke, menswaardige wijze, overeenkomstig het algemeen bereikte cultuurpijl in zijn stand.

Het bewijs voor de in de stelling gegeven leer kan aldus kort samen gevat worden.

De natuur voorziet door op zich zelf voldoende middelen in hetgeen zich krachtens de gewone loop van zaken voltrekt; dit eist de volmaaktheid van haar Schepper. De gehuwde staat met zijn gewone gevolgen (levensonderhoud voor zich en voor een gewoon gezin) behoort voor den arbeider tot de gewone loop van zaken.

De natuur heeft derhalve in dat levensonderhoud door op zich zelf voldoende middelen voorzien.

Er is geen ander middel van voorziening voor den werkman aan te wijzen dan de arbeid.

Bij gevolg is de menselijke arbeid voor den werkman het van nature gegeven middel ter voorziening in het levensonderhoud van zich zelf en van een gewoon gezin.

Nu bereikt die menselijke arbeid alleen dan dit zijn innerlijk, van nature gegeven doel, indien hij dat levensonderhoud **waard** is, en den werkman dus niet overlaat aan de goedgunstigheid en het eergevoel van den patroon of van anderen.

De menselijke arbeid is bijgevolg ten minste een gezinsloon waard, zo dat het uit ruilrechtvaardigheid verschuldigd is.

Niet echter het **relatief of geëvenredigd** gezinsloon is eis van ruilrechtvaardigheid, maar het **volstrekt of absolut** gezinsloon.

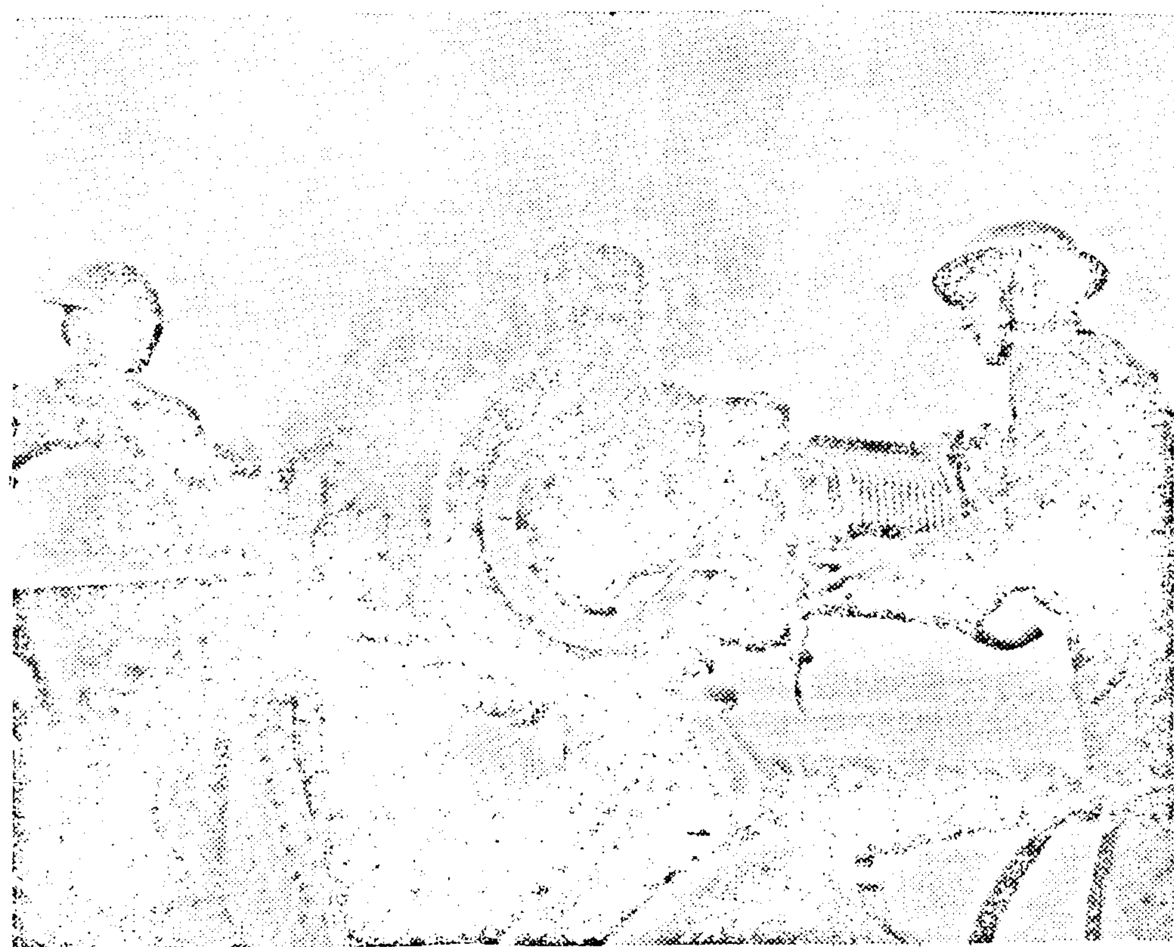
Want de natuur moet om de volmaaktheid van haar Schepper door gewone middelen voorzien in hetgeen **in de regel** geschiedt; voor het buitengewone kan haar buitengewone middelen uitgezien worden.

Bovendien de ruilrechtvaardigheid eist krachtens haar wezen volstrekte gelijkheid tussen hetgeen gegeven en hetgeen ontvangen wordt. Het is derhalve in strijd met het wezen dier rechtvaardigheid, dat door dezelfde arbeid in het ene geval een groter loon verschuldigd is dan in het andere. Het **relatief** gezinsloon kan dan ook nooit eis zijn van ruilrechtvaardigheid; het geeft een waarde van de arbeid niet weer, maar peilt de behoeften van den werkman.

Op grond der **wettelijke** en der **verdelende rechtvaardigheid** moet in de moderne samenleving gepleit worden voor **kinderbijslagen**, te verstrekken niet alleen aan de meer dan gewoon grote gezinnen, maar zelfs aan de gewone.

De moderne maatschappelijke zeden met haar verregaande genotzucht en kinderbeperking hebben de kinderrijke gezinnen in het algemeen in de verdrukking gebracht. Want doordat het één- of tweekinderstelsel voor zovelen practijk geworden is, zijn ook voor velen de middelen beschikbaar gekomen om een betrekkelijk weelderig leven te lijden, wat vanzelf niet zonder gevolgen blijft voor de levensstandaard der gehele klasse, waartoe iemand behoort. De vaders van kinderrijke gezinnen, die tegenover God en de maatschappij hun plicht deden, zijn niet meer in staat in hun levenswijze gelijke tred te houden met standgenoten, die door zondige kinderbeperking die zelfde plicht met voeten treden. Dit is een wantoestand, waartegen het algemeen welzijn in het verzet komt. Op grond hiervan moet dan ook krachtig gepleit worden voor het instituut der **kinderbijslagfondsen**.

Brengen wij nu ten slotte dit lange artikel in verband met onze beschouwing over de rechtvaardigheid, dan volgt onmiddellijk, dat alleen een godvrezend mens het rechtvaardig loon aan zijn medemens zal uitkeren. En wij besluiten derhalve op dezelfde wijze als in ons vorig artikel en terugwijzend naar de woorden van onzen geachten inzender: Als de vrucht van deze oorlog het voortbrengen van goede Christenen moge zijn, dan zullen de patroons onder hen rechtvaardige mensen zijn en zullen zij derhalve een rechtvaardig loon aan hun arbeiders uitkeren. Waarmee het vraagstuk is opgelost. God geve het.

DE ARTILLERIE IN ACTIE.

Tien dagen in de Afrikaanse Woestijn

Door
Ronald Moore.

Onlangs verdwenen vier mannen van een Britse patrouille met een Italiaansen krijgsgevangene gedurende een schermutseling met de Italianen in de woestijn. Tien dagen later werden drie van hen meer dan 200 mijl verder op verschillende plaatsen opgepikt. De Nieuw Zeelander Ronald Moore, een der drie overlevenden heeft in „Life" een verslag gegeven van de dramatische tocht, die hij en zijn kameraden volbrachten.

Faya, Egypte.

Wij waren op patrouille, toen de Italianen ons in de gaten kregen bij Hadje Bishara, enige mijlen ten Zuiden van Koefra. Er waren verscheidene trucks in onze patrouille, die onder leiding van majoor Clayton stond, en wij vuurden terug met onze machinegeweren, terwijl onze wagens verder over het zand bonkten. Het lawaai was verschrikkelijk en wij konden de kogels van de Italianen, die ook brandbommen gebruikten, om ons heen zien vallen.

Al spoedig raakte onze truck van de anderen af en niet lang daarna vloog hij in brand en dachten wij, dat het met ons afgelopen was. Ik schreeuwde naar de anderen: „Zullen wij ons overgeven?" en iemand riep terug: „Ben je; ze krijgen ons niet te pakken."

Wij sprongen uit de truck — wij vieren, Alfred Tighe, John Easton, die aan de hals gewond was, Winchester en de Italiaanse gevangene — en renden naar enkele rotsen voor ons uit. Wij verborgen ons achter de rotsen tot de avond en durfden ons niet te bewegen, daar Italiaanse vliegtuigen boven onze hoofden cirkelden. Maar na donker kwamen we bij elkaar en daar wij noch voedsel, noch water bij ons hadden, bespraken we, of we zouden trachten door de woestijn te ontvluchten, in de hoop, dat een van onze patrouilles ons zou oppikken.

Zonder water in de woestijn.

Onze Italiaanse gevangene smeekte ons over te geven. Hij liep op ieder van ons toe en kuste onze handen en voeten. Maar wij besloten een kans te wagen en tegen de ochtendschemering vertrokken wij naar het Zuiden en namen den gevangene met ons mee.

Ik had een scherf van een granaatkartets in mijn voet en John Eastons wond deed hem pijn, maar het gelukte ons die eerste dag 40 mijl af te leggen. Wij zagen niets anders dan een paar vliegtuigen, ver weg, waarschijnlijk Italiaanse. Wij hadden geen voedsel of water en mijn tong kleefde aan mijn verhemelte, zodat ik niet kon spreken. Toen, laat in de namiddag, zagen wij een auto en onze hoop herleefde. Wij liepen er naar toe, tot wij op een afstand van ongeveer twee mijl zagen, dat het absoluut een Italiaanse wagen moest zijn. Wij gingen in het zand zitten, achter een duin, uit het gezicht van de auto en bespraken weer of we ons zouden overgeven. Wij waren ongeveer gek van de dorst en één voor één besloten we om dat dan maar te doen. De Italiaan ging voorop en wij volgden langs een wadi met onze handen in de hoogte. Wat ik me herinner van mijn gedachten toen, was, hoe gek we er uit moeten hebben gezien en hoe verbaasd de Italianen zouden zijn ons te zien. Wij kwamen dichter en dichter bij, zonder dat er iets gebeurde. Tenslotte, toen wij de auto bereikten, zagen wij, dat zij verlaten was, in stukken geschoten, ongetwijfeld door één van onze patrouilles. De banden waren volkomen in flarden en het bovenstuk zag er uit als een kaasschraper. Overal kleefde bloed aan en donkere plekken kleurden het zand.

Het eerste, wat wij deden, was naar voedsel en water zoeken, maar de watertanks waren ook doorzeefd met kogels en iedere druppel was weg vloeid. Er was evenmin voedsel en alles wat wij konden vinden, waren een paar lege blikken, waar gecondenseerde melk in gezeten had in de verdroogde bladeren, die uit een theepot op het zand waren gegooid. Wij schrapten de resten van de verdroogde melk met onze vingernagels uit het blik, maar het was hard en vol zand. Wij trachten de droge theebladeren te kauwen, maar zonder speeksel in onze mond konden wij niet slikken en we stonden op het punt om het op te geven, toen ik een watertank vond onder de vernielde wagen, waar nog ongeveer 1½ gallon water in zat.

Melkschrapsel met theebladeren.

Dat betekende, dat we nog iets langer te leven hadden. Wij namen de gecondenseerde melk en kookten die op met de verdroogde theebladeren. Het zag er afschuwelijk uit en smaakte nog veel erger, maar het was de lekkerste kop thee, die wij ooit gedronken hadden.

Wij lieten den Italiaan hier achter — hij had een kans om opgepikt te worden en wij konden het water voor ons vieren behouden. Ik weet niet, hoe het met hem afliep, maar hij kon in ieder geval het water van de radiator nemen. Ik weet niet, waarom wij daar zelf niet aan gedacht hadden. Wij trokken met ons vieren verder over het zand.

Het was bitter koud die nacht. Niemand van ons had warme kleren. Daarom groeven we een kuil in het zand en probeerden met de armen om elkaar heen, om warm te blijven. Wij hadden die ochtend een verband gevonden en konden dus Eastons wond en mijn voet verbinden. Ik denk niet, dat ik het ooit had kunnen volhouden zonder dat verband. Ons water verdeelden we onder ons vieren. Wij dronken er slechts een mondvol van, 's nachts en 's morgens, maar wij hadden helemaal geen voedsel.

Ik herinnerde me de plaats, waar wij een paar dagen geleden gekampeerd hadden in het zand. De kok had linzen voor het middagmaal gegeven. Niemand van ons hield van linzen en wij hadden ze weggegooid — wij hadden dien armen kok nog uitgescholden ook. Dat was in Sarra — 125 mijl van waar wij vertrokken waren door de woestijn — maar ik bleef aan die linzen denken en daar het oude kamp op onze weg naar het Zuiden lag, trokken we er naar toe en kwamen er na vier dagen.

Op zoek naar weggegooide linzen.

Wij werden nu zwak — vier dagen met niets dan een paar druppels water iedere dag — en het was vermoeiend lopen door het zand. Wij vonden het kamp en wij vonden de linzen. Maar ze waren uitgedroogd door de zon en zó zout, dat wij ze niet konden eten. We hadden ook gehoopt water te vinden in Sarra, maar de bron was verzand.

Nu werden wij allen erg zwak. Alfred Tighe gevoelde zich helemaal niet goed en besloot in Sarra te blijven, denkend, dat hij daar meer kans had om opgepikt te worden dan verder naar het Zuiden.

Van die dag af verloor ik alle besef van tijd. Wij liepen en liepen maar — steeds naar het Zuiden, ieder uur stilhoudend voor een paar minuten rust.

Toen...... op een morgen — ik geloof de tweede, nadat wij Tighe verlaten hadden — kon John Easton niet verder. Winchester en ik wreven zijn benen om het bloed weer te doen circuleren en ten slotte kregen we hem op de been, maar hij strompelde alleen een paar passen vooruit en viel toen in het zand. Ik zag aan de starende blik in zijn ogen, dat het met hem gedaan was. Hij vroeg om water en ik gaf hem de helft van wat overgebleven was. Maar het hielp niets. Na een paar ogenblikken was hij dood. Wij begroeven hem in het zand en Winchester en ik gingen verder. Wij verdeelden het kleine beetje water, dat overgebleven was onder ons beiden en trokken weer voort naar het Zuiden. Wij hadden onze schoenen ergens verloren en liepen op blote voeten.

Alleen verder.

Ik herinner me niet meer precies, wat daarna gebeurde, behalve dat wij uur na uur door het hete zand bleven sjouwen. Ik durfde de laatste druppels water niet op te drinken. Daarom spoelde ik er mijn mond mee en spuwde het terug in de fles om het opnieuw te kunnen gebruiken. En toen — op een dag — zei Winchester, dat hij niet verder kon. Wij groeven een kuil in het zand voor hem om in te liggen. Ik verliet hem daar en ging alleen verder.

De volgende dag werd ik opgepikt — bij de Jeb Jeb — 225 mijl zuidelijker, dan het punt vanwaar wij vertrokken waren. Ik merkte later, ons tien dagen gekost had om d... komen. Tien dagen zonder voe... slechts drie pinten water. Toen... auto zag naderen, kon ik mij... niet geloven. Ik dacht, dat het... een luchtspiegeling was en stro... verder. Ik herinner me, dat ik o... beenderen dacht, die langs de w... gen. Om de 10 meter lagen ge... van kamelen, maar ik dacht: „A... de kamelen sterven, wat voor... heb ik dan om er door te kom...

Van de chauffeurs van de... hoorde ik later, dat zowel Ti... Winchester opgepikt waren. W... ter ligt nog steeds in het ho... Maar Tighe en ik zijn alweer ... voor de dienst en morgen vert... we van Faya naar Fort Lamy ... waar wij ons eventueel weer bi... eenheden zullen voegen.

EMMASTAD

SOCIETEIT „ASIEN...

Dagschotels: Heden: Geb. aard., sperciebonen. Morge... goreng.

WACHTDIENSTEN: Do.

Telegram Afdeling: Hr. ... 675, Amalia van Solmslaan ...

Shipping & Supplies: Hr. ... tel. 304, Amalia van Solmslaan

Scheepvaart Afdeling: Hr. ... tel. 398, Beatrixlaan 16.

Voetbal: Vrijdag as. voe... strijd tussen Zeevaartschool e... to op Rio Canario, aanvang ...

Biljarten: In verband met ... duistering is het biljarten to... aankondiging uitgesteld.

Aankomende passagiers Fe... J. E. Haras, N. I. Nuttig, L. ... M. F. Brakke, E. Pinas en ge... Behr.

17 Febr.: Mr. Sutherland; ... J. Baars en gezin; F. A. Vro... gezin; H. van der Hoeven. ... P. G. van der Ploeg en gezin. ... J. B. Lasterie en gezin. **6 Maar...** Olst en gezin; F. H. Faarup ...

Vertrekkende passagiers ... Echtgen. Prof. A. S. Oppenhe... **Febr.:** G. J. Sondermeyer en ... Bunte en gezin. **23 Febr.** :K. va... en gezin; J. Haayen en gezin; ... Vries en echtgen. **2 Maart:** S... Kekem en gezin; H. Rosenthal... zin.

FILM.

In theater West End draait het weekend „It started with E... de filmsterren Deanna Durbin, ... Laughton en Robert Cummings ... na zingt 5 liederen, waaronder ... Spaans „Clavelitos" van V... Met Charles Laugton danst ... Conga.

Alhoewel de film begint met ... Laughton, die stervende is, is ... toch een aaneenschakeling van ... talrijke comische scènes, wa... vrolijk Deanna optreedt, zijn e... kome afleiding in de zorgen ... heden. Deze film is een bez... theater West End overwaard.